Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. No. 29. JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, FEBRUARY 12, 1997. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 12-го ЛЮТОГО 1997 р. Ч. 29. РІК CIV.

Президент України зустрівся з німецьким фінансистом

Київ. — 6-го лютого Президент України Леонід Кучма мав зустріч з членом правління Дойчбанку Георгом Круппом.

За спостереженнями фінансових експертів Німеччини, в Україні стає дедалі більше передумов для радикального збільшення інвестицій, — заявив Г. Крупп під час зустрічі. На думку німецького фінансиста, стабільність в Україні набуває розвитку не тільки в політиці, а й у фінансово-економічній царині, що створює сприятливі умови для інвесторів.

Під час зустрічі співрозмовники зосередили увагу навколо фінансової ситуації в Україні та діяльності закордонних банків.

В. Дурдинець перевів засідання

Київ. — В столиці України перебували представники шахт і профспілок з усіх регіонів країни, щоб з'ясувати стан покриття заборгованости з виплати заробітні та розв'язання інших проблем галузі. Коло питань, порушених шахтарями, розглянуто 5-го лютого на засіданні Кабінету Міністрів, яке перевів перший віцепрем'єр-міністер Василь Дурдинець.

На засіданні відзначалося, що, згідно з указами й дорученнями Президента, Уряд впроваджує заходи для вирівняння стану у вугільно-видобувній галузі, між іншим, щодо піднесення видобутку вугілля та регулярної виплати заробітні.

Як зазначали присутні, сьогоднішнє напруження у шахтарських колективах виникло частинно через недоліки в механізмі покриття заборгованости з виплати заробітні, яка утворилася в попередні роки. Проте, зобов'язання щодо бюджетного фінансування вугільних підприємств у січні цього року виконані за рахунок виділення галузі понад 180 млн. гривень.

У лютому буде забезпечене надходження за різними статтями державного бюджету майже 185 млн. гривень.

Творять Політично-консультаційну раду

Київ. — Прогнозувати політичну ситуацію в Україні буде Політично-консультаційна рада, яку створено при Президентові України. Відповідні документи про її створення вже готуються.

Передбачається, що до ради увійде 10—12 представників провідних політичних партій і така ж кількість найвідоміших політологів. Спектр партій, представлених у раді, буде досить широким, проте вона не включатиме представників політичних партій, що перебувають у різкій опозиції до Президента.

Українські студенти зможуть навчатися в ЗСА

Київ (УНІАР). — Конкурс стипендій на здобуття вищої освіти в рамках програми "Акт на підтримку свободи" на 1997-98 навчальний рік оголо-сив уряд З'єднаних Стей-тів Америки з 1-го лютого до 7-го березня 1997 року.

Щонайменше 35 громадянам України буде надано можливість протягом одного року навчатися у дворічних або чотирирічних загальноосвітніх коледжах та університетах ЗСА.

У конкурсі можуть взяти участь студенти 1-3 курсів таких спеціяльностей: бізнес, ком'ютерна освіта, кримінальне право, журналістика, політологія та соціологія. До участи в конкурсі допускається також студенти других-третіх курсів таких академічних спеціяльностей: сільське господарство, економіка, освіта (методологія), охорона довкілля, англійська мова та її викладання, бібліотекарство, охорона здоров'я.

Окрім навчання, сту-

(Закінчення на стор. 3)

Помер М. Сірий, секретар 281-го Відділу УНСоюзу

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Мирон Сірий, секретар 281-го Відділу УНСоюзу товариство ім. Тараса Шевченка помер 10-го лютого 1997 року в Бейоні Н. Дж.

Св. п. М. Сірий

М. Сірий народився 17-го грудня 1920 року на Борщівщині. Після Другої світової війни поселився в Ню Джерзі. В грудні 1949 року став членом Українського Народного Союзу у 281-му Відділі. Сім років пізніше М. Сірий став секретарем 281-го Відділу і понад сорок років служив на тому пості. Він був делегатом на вісьмох конвенціях УНСоюзу і був обраний до різних конвенційних комісій. Останню конвенцію відбув в Піттсбургу в 1994 році. На посту секретаря він совісно сповняв свої обов'язки, організував членів, та служив членству УНСоюзу. Він, як секретар брав активну участь в Окрузі відділів Джерзі Сіті, Н. Дж.

М. Сірий був активний в інших громадських організаціях, як ООЧСУ та УККА, парафіянин церкви Успення Пречистої Діви Марії в Бейоні. Окрім громадської праці М. Сірий був відданий своїй родині і разом з дружиною Мирославою виховав дві доньки, Любу і Надію, а потім втішався внуками.

Хочуть елімінувати неякісні товари

Київ. — Майже 60,000 суб'єктів господарської діяльности перевірили органи Державного комітету України у справах захисту прав споживачів у минулому році. При чому, порушення відзначені у переважній більшості перевірених об'єктів.

Зокрема, такою, що не відповідає стандартам якости, визначалася кожна п'ята перевірена тонна хліба та хлібо-булочних виробів, овочів і ярини, кожна третя тонна продуктів з незбираного молока, тваринного масла та ковбасних виробів, кожний третій декалітр вина та горілчаних виробів, кожна третя пара взуття тощо. До порушників застосовані економічні санкції на суму 8,2 млн. гривень.

Ці та інші факти наводжено на колегії Держспоживзахисту, яка проводилася 6-го лютого в Києві. Разом з тим, серед першочергових дій, які треба застосувати для виправлення ситуації, учасники колегії називали, між іншим, значне збільшення кількости підприємств, які підлягають перевірці, встановлення прямопропорційного зв'язку між розмірами економічних санкцій і сумами, на які забраковані товари, а також гостріше використання права на тимчасове припинення діяльности підприємств-порушників.

Особливо наголошувалося, що вирішення проблем захисту прав споживачів можливе лише під умовою об'єднання зусиль усіх причетних до цього державних структур, і що лише спільні дії зможуть покласти край надходженню неякісних товарів до громадян.

Відразу після завершення праці колегії у клюбі Кабінету Міністрів України відбулася пресконференція, на якій голова Держспоживзахисту Станіслав Сивоконь та його заступники докладно розповіли про рішення колегії та відповіли на численні запитання журналістів.

Інформують про хід земельної реформи

Київ. — "Хід земельної реформи і процесу реструктуризації сільсько-господарських підприємств" — тема конференції, яку провели 6-го лютого Міністерство Сільського Господарства та Продовольства України разом з ТАСІС.

На конференції відзначалося, що, незважаючи на низку прикладів ефективної й успішної реструктуризації і наявности сильних фармерських господарств, процес земельної реформи і реструктуризації сільсько-господарських підприємств в Україні відбувається формально. Невизначеність обов'язків, прав власників, відсутність ефективного ринку землі не дозволяють побудувати систему корпоративного управління, затримуючи процес реструктуризації. Підкреслювалося, що закони і рішення, які схвалюються в Києві, не завжди ефективні на місцях.

Учасники конференції обговорили заходи щодо прискорення та підвищення ефективности перетворень в аграрному секторі. Представники міжнародних проєктів підкреслювали, що важливим є створення законодавчої бази для роз'яснення прав власности і зняття обмежень щодо купівлі-продажу та винайму землі.

Співпрацюють проти мафії

Київ. — Президент України Леонід Кучма прийняв керівників Головного бюра з розслідування злочинної діяльности мафійозних структур Італії.

За словами Л. Кучми, ця зустріч є цікава і корисна: "по перше, тому, що відносини з Італією розвиваються досить успішно, а, по друге, тому, що співпраця у боротьбі з організованою злочинністю є надзвичайно важливою галуззю співпраці двох держав".

Л. Кучма наголосив, що за об'єктивними міжнародними даними Україна не є вийнятковою державою з точки зору рівня злочинности і всупереч деяким публікаціям не є першуном у цьому. Президент також категорично заперечив причетність України до продажу зброї Лібії та до колюмбійського наркобизнесу, повідомлення про що часом з'являються в пресі.

Разом з тим, Л. Кучма зазначив, що політика України спрямована на поширення міжнародної співпраці у боротьбі зі злочинністю та на протидію їй всередині самої держави. Він запевнив гостей з Італії, що найближчим часом в Україні буде створено Національне бюро розслідувань, яке, між іншим, буде боротися з корупцією в державній сфері.

Під час зустрічі йшлося також про зацікавлення італійських ділових кіл в економічній співпраці, збільшенні інвестицій в Україну, а отже, необхідності створення відповідного захисту від впливу злочинних мафіозних організацій.

Підготовляють програми в рамках виставки „Велич Візантії"

Ню Йорк. — Як вже раніше інформовано в ч. 11 „Свободи", в Ню Йорку у Метрополітальному музеї підготовляється велика виставка п. з. „Велич Візантії", на якій між іншими скарбами будуть вперше показані також скарби України з цієї ділянки. В рамках виставки, що розпочинається 11-го березня і триватиме до 6-го липня, плянують різні імпрези. 22-го і 23-го березня буде дводенний фестиваль в навчальному центрі Юріс, призначений для цілих родин. На ньому можна буде приглядатися мистецьким показам, слухати музики, оглядати вистави і ставити питання. За інформаціями про фестиваль слід телефонувати на число (212) 570-3961.

В понеділок, 24-го бе-

(Закінчення на стор. 3)

Чеченський командир відмовляється від амнестії

Ґрозний, Чечня. — Ознайомившись з проєктом амнестії, який цими днями розглядала Державна дума Російської Федерації, прийнявши його за основу, Шаміль Басаєв, один з найславніших командирів чеченського збройного анти-російського опору, сказав у розмові з журналістами, що ні він, ні його товариші „не потребують фальшивого милосердя російських законодавців".

На думку Ш. Басаєва, намір Державної думи амнеступати учасників російсько-чеченської війни є „спробою врятувати від кримінальної відповідальности російських військових злочинців".

Як відомо, Ш. Басаєв здійснив у червні 1995 року дуже рисковану збройну акцію проти росіян у Будьонновську, захопивши декілька сотень заложників. У недавніх президентських виборах він дістав другу, після Аслана Масхадова, за кількістю голосів, підтримку чеченських виборців. Вже після виборів Ш. Басаєва обрано почесним головою Партії свободи. Вертаючись до своїх бойових дій, він сказав, що ніколи не вважав і не вважає акцію в Будьоннівську ні героїзмом, ні кримінальним злочином. Це був „єдиний спосіб зупинити кровопролиття в Чечні, і росіяни своєю жорстокістю самі змусили чеченських бійців до такого кроку".

Ш. Басаєв підкреслив, що він особисто „готовий у будь-яку хвилину відповідати за свої дії перед незалежним судом, але тільки в тому випадку, якщо на лаві підсудних разом з ним сидітимуть російські керівники, які хотіли зробити закладником весь чеченський народ".

Разом з тим Ш. Басаєв признав, що амнестія може мати і позитивне значення, оскільки „уможливить звільнення з російських тюрем сотні сотень безневинно ув'язнених бійців чеченського збройного опору, а також відкриє дорогу додому для тих російських вояків, які дотепер добровільно залишаються в Чечні, побоюючись, що в Росії їх покарають за відмову вбивати мирних чеченських мешканців".

В Теграні відбулися антизахідні демонстрації

Тегран, Іран. — Багатотисячні демонстрації з нагоди останнього дня мусулманського посту, який має назву „День святости", відбулися по всьому Ірані під антиамериканськими і антиізраїльськими льозунгами.

Маси людей, серед яких більшість становила молодь, пройшли вулицями іранської столиці з портретами вождів ісламської революції і скандуючи „Ізраїль — ворог ісляму!", „Смерть сіонізмові!". На центральній вулиці Денгеляб (Революції) демонстранти спалили опудала, які символізували З'єднані Стейти Америки та Ізраїль.

Осібним маршем пройшли ветерани ірано-іракської війни, представники релігійних меншин, в тому числі християни та зороастрійці.

Подібні демонстрації відбулися навіть у тих містах, які постраждали в висліді недавнього землетрусу.

Сен. С. Тирмонд знаходиться в лікарні

Вашінгтон. — Згідно з повідомленням пресового агентства Ассошіейтед пресс, сен. Стром Тирмонд захворів інфлюензою та знаходиться в лікарні, але згідно з його речницею він плянує скоро повернутися домів.

Речниця Кріс Сімко сказала, що його хвороба не є чимсь поважним, але звичайнинною інфлюензою, котра напастує всіх у цьому сезоні. Вона зазначила, що сен. С. Тирмонд, республіканець з Південної Кароляйни, живе самітно і коли у нього появилися симптоми інфлюенци сам ще 30-го січня зголосився до військового медичного центру ім. Волтера Ріда у Вашінгтоні. Покищо інших подробиць про його його хворобу чи його самопочування немає.

Маючи 94 роки, С. Тирмонд є найстаршою особою, що будь-коли працювала в Конгресі ЗСА.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

АСОЦІЯЦІЯ ДЕПУТАТІВ ВІДБУЛА ЗБОРИ

КИЇВ. — Тут відбулися річні збори Асоціяції народних депутатів України попередніх скликань. Понад сто колишніх парляментаристів заслухали звітну доповідь президента асоціяції Павла Кислого та обрали нові керівні органи. Президентом асоціяції обрано Івана Салія, а уповноваженим представником у Верховній Раді — Олексія Шеховцова. Збори визнали діяльність асоціяції за минулий рік задовільною і постановили у новому році разом з Верховною Радою України видати книгу "Верховна Рада 12-го скликання" до 24-го серпня 1997 року. Всім членам асоціяції доручено взяти участь у роз'ясненні положень Конституції України. Учасники асоціяції депутатів України висловилися за те, щоб Верховну Раду 12-го скликання вважати Верховною Радою України першого скликання. На зборах висловлено пропозицію домагатися збереження депутатського імунітету по закінченні депутатських уповноважень, оскільки чимало депутатів скаржаться на незаконні судові переслідування. Члени асоціяції вирішили, що можуть зробити ще багато добрих справ для держави і погодилися підтримати одні одних на наступних виборах до парляменту.

РУХ ЗВЕРНУВСЯ ДО ПРЕДСТАВНИКІВ ПРЕСИ

КИЇВ. — Пресовий центр Народного Руху України оприлюднив звернення до державних засобів масової інформації. В ньому сказано, що в Україні фактично розгорнулася нова виборча кампанія. Державні засоби масової інформації утримуються за рахунок платників податків усіх політичних орієнтацій. З огляду на це, Рух вважає неприпустимим реклямування лідера Соціялістичної Партії України Олександра Мороза, який "державні засоби масової інформації перетворив на рупор прокомуністичної ідеології". Звертаючись до представників засобів масової інформації, автори заяви пишуть: "Надаючи перевагу соціялістові, ви утискуєте права всіх інших фракцій і груп Верховної Ради, політичних партій, а головне — права 37 млн.виборців". Рух висловив готовість надавати вичерпну інформацію про всі найважливіші внутрішньопартійні, публічні та міжнародні справи партії та її голови.

КЛОПОЧУТЬСЯ ПРО ПЕНСІЇ ВІД ПОЛЬЩІ

ЛЬВІВ.— До генерального консуляту Польщі у Львові надійшло 4,100 заяв від громадян України, які служили у війську польському і претендують на ветеранські пенсії. За словами генерального консула Томаша Марека Леонюка, майже 500 з них не можуть документально підтвердити цей факт. Водночас він повідомив, що 441 ветеран Львівщини уже отримує пенсію з Польщі. Крім того, 704 українських громадян представлені до державних нагород Польщі, за героїзм, проявлений 1939 року.

В.СЛЄДНЬОВ ЗНОВУ ХОЧЕ СТАТИ ДИРЕКТОРОМ

ДОНЕЦЬКЕ. — Колишній директор Донецького металюргійного заводу Володимир Слєдньов надіслав листа до Президента України Леоніда Кучми та до депутатів Верховної Ради України з клопотанням поновити його на посаді директора заводу. З цього посту його звільнили 9-го серпня 1994 року наказом тодішнього міністра промисловости Анатолія Голубченка "за невиконання умов контракту". Верховна Рада 5-го липня 1995 року ухвалила постанову, якою не дала згоди на звільнення з директорського посту В. Слєднього, який був водночас депутатом Верховної Ради попереднього скликання. Голова Верховного суду України Віталій Бойко 28-го жовтня 1996 року повідомив В. Слєднього, що його усунення з посту є незаконним. Отож Слєднов просить Президента і Верховну Раду допомогти йому "відновити честь і гідність". На його думку, представники влади стоять осторонь і справедливість цього досі не відновлено тому, що під час президентських виборів він був довіреною особою Леоніда Кравчука на Донбасі. Звертаючись до парляментаристів, Слєднов пише: "Таку ситуацію можуть створити навколо кожного з вас, тому прошу на сесіях, у комісіях і фракціях постійно тримати рішення мого питання під контролею, адже це впливає і на авторитет Верховної Ради, постанови якої не виконуються".

НАРУГА НАД МОГИЛОЮ ПАТРІЯРХА

КИЇВ. — Пресова служба УПЦ КП повідомила що могилу Патріярха Київського і Всієї Руси-України Володимира невідомі злочинці облили фарбою. Всеукраїнське Православне Братство св. Апостола Андрія Првозванного та Християнсько-Демократична Партія України засудили цей нечуваний акт вандалізму й надіслали телеграми до Президента України Леоніда Кучми та міністра внутрішніх справ Юрія Кравченка з вимогою розслідувати злочин. Автори телеграм пишуть, що цей та інші злочини проти УПЦ КП стали можливими через те, що найвищі державні керівники демонструють свою прихильність до Православної Церкви Московського Патріярхату та дозволяють на випадки "дискримінації УПЦ КП".

НДП УВІЙШЛА ДО БЛЬОКУ "НОВА УКРАЇНА"

МИКОЛАЇВ. — Тут у приміщенні Миколаївської філії Університету "Києво-Могилянська Академія" відбулася об'єднавча конференція обласних організацій Народно-Демократичної Партії та об'єднання "Нова Україна". В ході конференції обрано делегатами на п'ятий з'їзд "Нової України" 17 представників НДП. З'їзд має відбутися 15-го лютого.

В АМЕРИЦІ

НЮЙОРКСЬКІ ЛІКАРНІ ЦЬОГО місяця розпочали зобов'язуючі перевірки всіх новонароджених немовлят, щоб мати докладніші дані про те скільки з них народжується заражені вірусом, який спричинює хворобу АІДС. Це перша цього роду програма в країні, котра ще дальше є дуже спірною, бо виказує не тільки присутність вірусу в новонародженого немовляти, але також і в матері. Аналітики уважають, що ця справа ще буде голосно дискутована, але тим часом опіт нових матерів підтримує це нововведення, бо розв'язує для них цю проблему.

У СВІТІ

РЕЧНИК АМЕРИКАНСЬКИХ збройних сил у Південній Кореї повідомив, що двох членів морської піхоти пропали після того, як їхній реактивний літак розбився минулої неділі, 9-го лютого, над Жовтим морем між Китаєм і Південною Кореєю. Джим Колс, речник американського військового командування в Сеулі, сказав, що обидва пілоти відбували звичайний вишкільний лет. Негайні розшуки південнокорейської морської флоти та американських і корейських військових гелікоптерів не дали бажаних успіхів. Причина тої катастрофи покищо не відома.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Президент заручився підтримкою республіканців

Як відомо, 6-го лютого Президент Билл Клінтон виступив у Конгресі зі своїми пропозиціями щодо бюджету ЗСА на 1998 фінансовий рік. Також республіканці, що втримують конгресову більшість і котрі ще рік тому фактично ігнорували можливість плідної співпраці з Адміністрацією Президента в питаннях бюджету, сприйняли промову Б. Клінтона в Конгресі прихильно, з очевидним бажанням ретельно зважити і врахувати його пропозиції.

Згідно з намірами Президента, дефіцит бюджету на 1998 рік мав би скласти 120,6 блн. дол., тобто був би на 13,5 блн. дол. більшим, ніж у минулому році, але на 5 блн. дол. меншим від цьогорічного. І хоч не треба думати, що республіканська більшість у Конгресі прийме згадані Президентові пропозиції беззастережно, однак Б. Клінтон фактично заручився її підтримкою в тому, щоб у 2002 році, тобто протягом найближчих п'яти років, бюджет було остаточно вирівняно.

Переводячи свій плян, Президент, між іншим, пропонує скоротити на 138 блн. дол. видатки на систему медичного забезпечення для пенсіонерів (Medicare); 22 блн. дол. Б. Клінтон сподівається заощадити на програмі забезпечення здоров'я бідних (Medicide), але водночас 13 блн. дол. з цієї суми видилити на це забезпечення для безробітних і кількох мільйонів незабезпечених дітей. Рішуче настроєний побороювати злочинність у країні та вірний в зв'язку з цим своїй мрії до 2000 року залучити до цієї справи 100,000 нових поліціянтів, Президент запланував на цю ціль виділити в бюджеті 24,9 блн. дол., водночас зменшивши на 7 блн. дол. видатки на оборону ЗСА. Також Б. Клінтон вважає за потрібне збільшити фінансування дипломатії і позбутися довгу ЗСА перед ООН. Та чи не найбільшу стурбованість (і не лише в Президента) викликає стан справ у ще одній царині суспільного життя ЗСА.

Понад 100 років тому, втомлені нестатками, в пошуках кращої долі прибули до ЗСА перші українські імігранти. В тому, що за Атлантиком на нього чекає райське життя та що до Америки рукою подати, наївного від природи галицького селянина переконати було не важко. Але за переїзд і за "папери" треба було платити, то продавали або давали в заставу жидові чи не останній клаптик поля, хату. Згодом, пересвідчившись, що обіцяний спритними агентами-вербувальниками заокеанський рай далеко не завжди є раєм, отой селянин чухав потилицю. Однак, запізно: повертатися додому не було за що та й до чого. За дуже рідким винятком, піонер-українець у масі своїй був тим, що прийнято називати неосвіченою масою, котрою можна було затикати всі діри тодішніх ЗСА — від копалень Пенсильванії і до Дикого Заходу.

Інша річ — сьогодні. Гнаний на чужину тяжкими часами український (та й не тільки) імігрант — людина здебільша висококваліфікована, часто з кількома дипломами вищої освіти. Як однозначно переконує офіційна американська статистика, ті, що прибувають сюди з післякомуністичної Европи, в тому числі й з України, переважно освітньо та професійно стоять вище від народжених у ЗСА. В результаті доходить до ситуації, котра в нормальному світі взагалі не повинна б мати місця, коли, скажімо, в ліпшому випадку, професор політехніки з Києва працює як шофер таксівки, висококваліфікований лікар зі Львова якомога спритніше спрятує в мекдоналдівському ресторані, а доктор географії з Чернівців чистить підлоги в "чвораку", господиня якого мусить добряче напружити мозкові звивини, щоб назвати не більше десятка закордонних країн. Виховані на стереотипі "малоосвічених мас" імігрантів та звиклі дивитися на них лише, як на дешеву робочу силу, американці, нарешті, здається, починають поволі усвідомлювати різницю між сучасними іміґрантськими "малоосвіченими масами" і собою, та не без розгубленості констатують, що різниця та не на їх користь. Стає більш ніж очевидним, що криза, яка панує в шкільництві ЗСА, поглиблюється. Саме, мабуть, тільки тому, стурбована цим маловідрадним фактом Адміністрація Президента Б. Клінтона запропонувала в бюджеті на 1998 рік відчутно більші фінанси на змічнення шкільництва. Між іншим, Президент хоче дати сім'ям 500-доляровий кредит на дітей до 12-річного віку, пропонує значні податкові пільги, зв'язані з коштами навчання в університеті, збільшення на 20 відсотків (до 51 блн. дол. у 1998 році) видатків на освіту та професійне навчання. Все ж, як би воно не було, йдеться і про престиж ЗСА в майбутньому...

Василь Сокіл

ЗВИТЯЖНІСТЬ ЧЕЧЕНСЬКОГО НАРОДУ

Кому неясно було або хто не бажав визнати, що кривава авантура, затіяна імперськими силами московитів проти нескоримої Чечні, закінчиться ганебною поразкою агресорів?

Почалася війна, як відомо, підступними методами. Москва мала достатній досвід у цій махінації. Знайти коляборанта — свого ставленика, проголосити „миротворчу місію", вторгнутися збройно, запевняючи, що ніякого війська московського не послано, бо то ж, бачите, внутрішня справа чеченського народу, який бореться з „бандитськими формаціями" Дудаєва.

Згодом довелося відмовитися від такого камуфляжу і визнати, що Росія прийшла придушити будь-які спроби вільнолюбного народу домогтися незалежности від Москви. І чого тільки не говорено було! Хвалькуватий генерал Грачов обіцяв силою одного батальйону розгромити „банду терористів", очолюваних „самозванцем" Дудаєвим.

Уже в перші дні війни, 8-го січня 1995 року, я з повним переконанням написав у статті „Кривава миротворчість", що Москву чекає неминуча поразка у війні проти народу, який ніколи не забуде, скільки горя і смертей зазнав він від Росії, починаючи з часів „покорения Кавказа", в страхітливі роки сталінського геноциду і тепер, під час кривавої спроби Москви скорити войстину нескоримий, свободолюбний народ Чечні.

В подальшому це переконання все більше міцніло, коли стотисячна московська орда, зазнаючи величезних утрат, незважаючи на тотальне знищення чеченських міст і сіл, все глибше загрузала в багні неминучої поразки.

До признання в поразці довгий час не приходило в хворі голови імперіялістів. Навпаки, багато разів Москва проголошувала „остаточну перемогу" над „бандитами". А тим часом бійці чеченського опору, завдаючи окупантам нищівних ударів, своєю непохитною стійкістю втямлювали „могутню" Росію, що ніякою зброєю не подолати народ, озброєний нездоланним патріотизмом. Недарма Тарас Шевченко сто п'ятдесят років тому назад пророче благословляв їх: „Борітеся — поборете!"

Переламною акцією чеченських бойовиків у Первомайську стала відважна демонстрація незнищенности визвольного духу народу. Саме в ті дні, коли Москва в котрий раз сповіщала про „остаточну перемогу", загін Шаміля Басаєва примусив агресора сісти до столу мирних переговорів. Звичайно, імперців роздратувала вимога „бандитів і терористів". Пообіцявши почати переговори, війну не припинили. У відповідь на це чеченські бійці ще раз довели, що вони здатні змусити загарбників рахуватися з їхніми вимогами. Блискуча бойова операція, у висліді якої захоплено Грозний, з катастрофічним розгромом деморалізованих чужинецьких військ, засвідчила перемогу малої, але могутньої Чечні над великою і зганьбленою Росією.

Дорого обійшлася російським великодержавним шовіністам безславна війна в Чечні. Окрім 20,000 загиблих і кількох десятків тисяч калік та більйонів карбованців, вистрілених у повітря, Росія заплямувала себе варварською жорстокістю проти мирного населення.

Проте нема ані найменшої певности, що це якоюсь мірою погамувало імперську жадобу до нових авантур. Навпаки, поразку свою вони схильні вважати здобуттям великого досвіду для подальших „миролюбних" операцій. Невипадково, під час війни в Чечні не раз натякалося на Україну як об'єкт збройного напа-ду. Майже в кожній статті я нагадував про цю злодійську ідею: російське військо, мовляв, добре загартувалося в другій кавказькій війні, щоб розпочати нову кримську війну.

Перемога чеченців блискуче продемонстрована на виборах президента і парляменту республіки. Вибори, всупереч провокаційним передбаченням Москви, відбулися зразково і при високій активності виборців. Президентом став Аслян Масхадов, — народжений у Казахстані в родині, депортованій з рідної землі у сталінські часи.

Реакція Москви непевна. Вона не змогла визнати вибори незаконними. А визнати законними і справедливими — нездатна, бо це означатиме визнання незалежности Чечні. Чеченські політичні діячі ставлять питання руба: „Не ми, а ви почали війну проти нас, щоб унеможливити нашу незалежність від Росії".

Москва метушливо намагається знайти відповідь на сподіяне. Скликаються наради на вищому рівні, обговорюються варіянти офіційного ставлення до новопосталої самостійної республіки. Ой, як це гірко! Імперська жовч відмовляється переварити тягар поразки: „Какая независимость? Не допустим! Только в составе России!"

А міністер закордонних справ Прімаков ще й погрозив: „З державами світу, які визнають незалежність Чечні, Росія порве дипломатичні взаємини!"

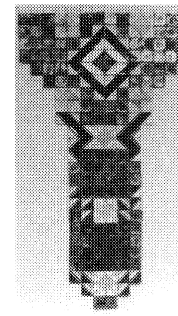
От саме час президентові України першим привітати президента Чечні.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ
Лідія Охмат

Служіння мистецтву — основа її життя

Кераміка Олександри Дяченко-Кочман

Немає слів виявити подив творчою обдарованістю цієї стрункої, тендітної, чарівної жіночої постаті — постійної учасниці багатьох мистецьких виставок, яку добре знають не тільки в Чикаго, а й поза ним. Про її талант і творчість багато писала українська й американська преса, за нею численні виставки, її твори одержують високі оцінки і численні нагороди, що вказують на оригінальність мисткині і високий професійний рівень.

„Візантія" (кераміка).

Коло мистецьких зацікавлень Олександри Дяченко-Кочман широке: образотворче мистецтво — рисунки, олійні полотна, скульптура, кераміка. Її твори знаходяться в музеях, приватних та публічних колекціях. Вони прикрашують стіни таких установ, як Harris Bank, Amoco Corp., Sunstrand Corp., Illinois Benedictine College, Saks Fifth Ave., American National Bank, Burroughs Corp., State of Illinois Art Collection, A.R.T. Clay Co. etc.

Мистецький талант О. Кочман розквітнув після закінчення декількох вищих шкіл в Ню Йорку й Чикаго, включно з Іллінойським університетом, де вона здобула ступінь магістра з мистецтва. Познайомилася я з творчістю Кочман в Чикаго, перше на виставі мистецького факультету в Домініканському університеті (жовтень 1996 року), де вона викладає мистецтво, а потім на виставці в галерії д-ра А. й В. Хрептовських Українського Інституту Модерного Мистецтва (грудень-січень), де вона показує 22 твори з глини. Це надзвичайно оригінально, з великим естетичним смаком скомпоновані експонати, які викликують зацікавлення у глядача і розкривають нам багатий духовий світ авторки. На цих двох останніх експозиціях О. Кочман показує скульптури з нового для неї матер'ялу, а саме „оранжстону", кам'яної маси, яка міняє відтінок кольору кожного разу залежно від температури випалювання. Усі ці твори мають теплі тонації кольорів глини, піску і каменя, як, наприклад, три опуклі посудини, ніби прикрашені спіральним мереживом, або три циліндричні форми, що дають поняття іржавого заліза, де мідь перетворилася в синьо-зеленкуватий кольор. Щоб створити ілюзію старовинного виробу, О. Кучман сама виготовляє відповідні поливи й випалює твір деколи чотири рази. „Фантазія" круглої, випуклої форми оранжевого кольору, що має понад тисячу щупальців з золотими кінчиками. Особливу увагу глядача привертають „Краєвиди уяви" — сучасний модерн. Це сім висячих барель'єфів, характерною рисою яких є елегантність і декорум. Джерело невичерпаних можливостей відкривається для мисткині в декоративних кахлях — стінних панелях. „Візантія", „Орлекін", „Сучасність" — в цих працях, як і в „Краєвидах уяви", відчувається малярський підхід мисткині. Кожна кахлина розміром три квадратових стопи, на котрій інчі зроблена ручно, укладається в повторні, симетричні взори і з'єднуються різаними мідними дротиками. Тут же вміло підібрана гама різних звабливих кольорів.

Орнамент О. Кочман цікавий з історичного погляду. Ще за часів сивої давнини орнамент був не лише прикрасою. До нього входили різноманітні елементи, що мали символічне значення, зрозуміле нашим пращурам. Зараз забуте значення окремих елементів, але більшість з них можна зрозуміти. Кочман наче підсвідомо використовує в своєму орнаменті перехресні лінії, кола, хрестики, ромби, трикутники тощо. Напевно її експонати мають певне число — трійку, сімку. Як це пояснити? Чим освіченіша людина, чим більше знає і хоче знати, тим пильніше приглядається до всього, чим обдарував її всесвіт. Адже нічого немає випадкового, через цілі покоління генетична пам'ять передає нам не пізнані речі і явища, які важко збагнути і пояснити. О. Кочман — мисткиня сучасного мистецтва, але її уява й фантазія не має меж. Вона уміло пов'язує простоту

(Закінчення на стор. 3)

Юрій Р. Рибак

Поновлення конопель

Як відомо, коноплі походять із центральної Азії. Про культивування конопляного прядива уже в 2800 році до Христа писали в Китаї. А продовж століть кочові народи занесли коноплі далеко на захід від їхньої батьківщини, аж до Европи. Араби називали коноплі „канаб" і ця назва вплинула на інші мови, включно з ботанічною родовою назвою cannabis. Проф. Гаврило Гордієнко („Історія культурних рослин") завважує, що серед українських назв для конопель зустрічається теж назву „конопні". Цю назву, мабуть, виводиться від того, що, як правило, місце плекання конопель було на зрубі, „коло пнів" поостинаних дерев. На думку проф. Гордієнка, „це може бути підставою українського походження конопель... а остаточно нехай рішать мовознавці". Не забуваймо, що коноплі є двоdомна рослина: „плоскінь" — це чоловічі рослини, а „матірки" — це окремі, жіночі; чоловічі витворюють пилок, яким запліднюють жіночі квіти матірок. У дикому стані коноплі ростуть усюди, де буває надмір азоту в ґрунтах. Це особливо можна зустріти на присадибних смітниках, як теж довкола помешкань, де в довкіллі ніколи не бракувало азоту.

Довгими роками коноплі в Америці були аграрною сировиною, яку використовували фармери в колоніяльні часи. Минулого, однак, століття коноплі впали жертвою технологічного розвою і соціо-економічних змін. Згадаймо тут хоча б бавовноочисну машину, яка вплинула на значне здешевлення бавовняних виробів, що створило сильну конкуренцію для конопель. Забракло теж робітників, бо хто ж мав працювати при переробі конопель, коли знесено рабство? Застосування видобуваної нафти перервало традицію конопляної олії як джерело світла і тепла. У практиці буває і так, що новий поступ „завертає до старого". Щось таке сталося із коноплями. Їх призабули і вдруге „відкрили", коли виявилося, що вони є кращим джерелом сирівця, ніж існуюче. Ось, наприклад, коноплі з одного акра землі дають у чотири рази більше паперової маси (pulp), ніж це роблять дерева. Це важливий момент, коли потрібно запевнювати конечні потреби матеріялу для пакування і будівельного промислу, як теж усякого роду паперу. Якраз культура конопель дає можливість економічно кориснішого вибору, скажімо, купувати дорогі ліси і вирубувати дерево для деревної маси (wood pulp).

З точки зору вдержання природно здорового довкілля, коноплі можуть рости без хемічних сполук, що винищують шкідників, та без наводнення, якого так дуже потребує бавовна. Хто знає, може і тому найновіша мода одягу з конопель не є тільки тимчасовою жадобою змін, а радше постійним символом приятельського наставлення до екології! Незалежно від цього, довгі волокнисті волокна роблять тканини тривалими, вони можуть бути тверді, як полотно, м'які, як близна, та „дихати", як бавовна.

В історичному минулому України конопляне прядиво виробляли у домашньому господарстві. Колись російські царі дуже дбали про це, щоб конопляна продукція з України забезпечувала Чорноморську фльоту ливнами і вітрилами, а військо — наметами та одягом. Сьогодні модерна технологія може листя і невикористані частини конопель через ферментацію перетворити в алкоголеве пальне або газ; з насіння одержати індустрійну та їстівну оливу, як теж харчі без холестеролю.

Досі була мова про рослину, якої назва є „індустрійні коноплі". Вони своїми прикметами є інші від конопель, які ростуть у теплому підсонні. Тут бо на їхній поверхні утворюються залозки, що продукують речовину „гашиш". Це наркотична речовина, яка викликає нервове подразнення аж до галюцинацій в наслідок згубного впливу на діяльність мозку. Гашиш споживають різно, мішають теж у цукрах з алкоголем або курять, як тютюн-маріхуану, що є, властиво, сушене листя і жіночі квіти конопель. І насувається питання: чи це щось нове? Та де там — ще грецький історик Геродот (484-425 до Христа) згадує скитів — племена, які жили в степах між Каспійським морем і Дунаєм. Вони кидали коноплі на розпечене каміння і вдихали дим. Він робив їх веселішими і мовби п'яними...

І хоч з теплолюбних конопель, посіяних на півночі, гашиш не виготовляється, все ж таки культуру індустрійних коно-

(Закінчення на стор. 3)

Ганна Черінь

Багатогранність

Володимир Барагура, „Зустріч з русалкою у хвилях океану", В-во „Свобода", 1996, 64 стор.

II

Романтизм, через скептицизм, перейшов у реалізм — з неодмінною для щастя часткою ідеалізму, що помагає подолати всі перешкоди. Далі автор веде нас через не дуже рясно змальовані в діяспорній літературі часи переходових таборів і принизливо-нестерпних скринінгів, і тяжке плавання через океан в лабетах морської хвороби. Автор спромігся на гумористичні моменти навіть і тут (стор. 33) — про жида, що страшенно боявся плисти кораблем, а тому цілу ніч будив Володимира та умовляв його не боятися, бо „кораблеві нічого не станеться. Він сильний, хоч і старий". А потім — зустріч у Ню Йорку із ЗУАДК, Католицькою акцією і Червоним Хрестом, ті надзвичайно смачні „донати" з кавою, подаровані кількананадцять долярів — і будуйте собі життя без грошей і без мови.

Ох, якби то таке пережити новим втікачам з України! Побачили б вони, де раки зимують. Їх не стріли б тети і вуйки з безкоштовним приміщенням, такою-сякою працею та харчуванням. Ні, то було би так, якби вас штовхнули в море — і пливи, вміш чи не вмієш. Автор, уже ведучи розповідь від „я", провадить читача тяжкими дорогами наших еміграційних початків. Це був час безробіття, без мови й фаху нас ніде не приймали. Але ж ми мали фах і освіту! Тим гірше: освічених нас не хотіли на чорну роботу, тож доводилось навіть приховувати свою освіту й фах. Що міг робити в Ню Йорку редактор Барагура? В цім місті не було й промисловости, самі урядові установи та готелі. А їх треба прибирати, чистити. Отож це й були „посади" для редактора та його дружини. Треба було і працювати, і дітей доглядати. А як захворіла дружина, довелось брати ще й другу працю — підвозити матеріял до фабриці шиття військових уніформ. Автор детально змальовує нестерпно тяжкі умови цих робіт. Партнерами були здебільша негри, що з підозрою ставились до „білих", але побачивши, що українці людяні й добрі, змінили своє ставлення. Барагура і тут виявляє вміння в кожній ситуації знаходити гумор, вчитися від чорних напарників „живої" англійської мови та звичаїв у новій країні. Сусіди виявляли симпатію до бідних новоприбулих, часом доглядали дітей та підкидали на Різдво лялечки під двері. Подружжя Барагурів навчали дочечок поздоровити сусідів по-англійськи: „Геппі Ню-Їр!", а діти вимовили це по-своєму „Геппі Ню-Йорк!" (стор. 47).

За 60 літ інтелігент не міг врости в новий ґрунт, тому то назавжди лишилась у нього (і, мабуть, у його читачів-однолітків) туга за безповоротнім минулим і елегійне повернення в спогади. Відійшла у вічність дружина, вийшли заміж донечки. Що ж лишається? У книжці бракує оповідань про період життя і праці в редакції „Веселки". Але лишились мрії про те, чого не може бути. А хіба це так зле?

Контраст між мінором і мажором в оповіданнях Володимира Барагури — це єдність дійсности і мрії, що так потрібний для цілісности. Він кульмінує в оповіданні „Зустріч з русалкою". Це оповідання трохи смішне й нереальне, але для чоловіків так типово уявляти, що ними цікавляться молоді дівчата. Це і добре: треба мати певність якщо не в своїй силі, то хоч у своїй уяві. Звичайно, Русалка на пляжі може, в образі гарненької дівчини, з'явитися кожної хвилі і, з тієї чи іншої причини, зацікавитись розмовою з розумним і на свій вік гожим паном, а потім зникнути, як русалка у хвилях.

Ще є в цій збірці ліричні інтермецо „Направлена кривда" і „Давня любов не забувається" — мабуть варіянти дійсних перипетій. Коли письменника питали, чи це справжнє, він відповідав негативно. В кожному разі, такі історії не раз бували в наших колах, і чому б старшим людям не скінчити свої мандри саме так?!

Але останній акорд збірки, на жаль, дуже сумний. Два заключних малюнки особливо пригнічують людину, коли вона самітня і не зовсім здорова. Навколишні завірюхи — „грабежі, насилля, вбивства дітей батьками й навпаки, а все через ненаситність, звички, пристрасті та низькі інстинкти людей", а найбільше — „думка про долю моєї батьківщини, якій загрожує нова Галгота вже навіть без 'залізної заслони'... „Де Ти, Христе!" — волає автор, шукаючи рятунку від безбожництва, яким він пояснює всі кривди й нещастя... Автор закінчує книжку словами Павла Тичини: „Як страшно: людське серце до краю обідніло".

Ні, не тільки так можна пояснити занепад моралі на всій земній кулі. Частково причина в нас самих: ми людині іншого покоління, нам на зміну, хочемо ми чи не хочемо, йдуть наші діти і внуки, що в атомовий час змінюються також атомовими темпами. Можливо, прийдуть нові форми релігії і нові форми моральности.

Відбувся баль інженерів у Філядельфії

В суботу, 11-го січня цього року, в приміщенні престижевого готелю Парк Гаєт у Філядельфії успішно відбувся традиційний баль інженерів філядельфійського Відділу Товариства Українських Інженерів Америки.

Цьогорічний баль інженерів складався з чотирьох частин: презентації дебютанток, бенкету, мистецької частини і забави з танцями при звуках оркестри „Кришталь" Бориса Вірстюка.

Після одногодинного коктейлю, о год. 7-ій вечора, інж. Методій Борецький, голова філядельфійського Відділу ТУІА, відкриваючи баль, двомовно привітав присутніх гостей, побажав всім смачної вечері і приємної забави.

Після формального відкриття балю, почалася презентація семи дебютанток і їх ескортів. Ними були (в дужках ескорти): Адріяна К. Біда (Петро Горбачевський), Аріядна Х. Бошко (Маркіян Федорів), Меланія Е. Коломієць (Андрій Циган), Мая А. Попель (Роман Бавер), Елизавета Г. Скинер (Ґеньо Марків), Наталя А. Циган (Дмитро Кіпа) і Дора І. Шотурма (Юрій Літинський). Дебютанток і їх ескортів представляв аранжер д-р Володимир Карпинич, а ґратулював їм і прикрашував їх відповідними лентами інж. М. Борецький в асисті Марії Маковяк. За презентацію дебютанток відповідала Ярослава Галавай, якій асистували Стефанія Зиблікевич і Марія Циган.

Після закінчення атрактивної презентації дебютанток і їх ескортів почалася вечеря, яка тривала до год. 9-ої вечора. Бенкетову молитву, відповідну до хвилини, провів о. Роман Паньків.

По бенкеті слідувала мистецька частина, в якій виступили співачка Леся Грабова і піяністка Ірена Пелех-Зварич. Солістка Л. Грабова, недавно прибула з України, відспівала з відповідним чуттям чотири пісні. Присутня публіка нагородила її рясними оплесками.

Після концертової частини почалася танцювальна забава, яка тривала до другої години ранку. Бездоганно грала оркестра „Кришталь", яка вперше грала на балю інженерів у Філядельфії. На бенкеті було 240 осіб, а на забаві 400. Дуже добре сповняв свою функцію аранжера д-р В. Карпинич. Контроля сиджень при столах і їх розміщення спочивало в руках інж. Осипа Німиловича, який вив'язався із свого обов'язку дуже добре.

Управа філядельфійського Відділу ТУІА сповняла функцію балевого комітету, який підготовив і успішно перевів його в такому складі: інж. М. Борецький — го-лова, інж-и С. Масюк, М. Комановський, В. Камінський, д-р Д. Лисий, Р. Кугдич, В. Горбовий, М. Біляс, Я. Цюк, С. Голуб, О. Швед, Р. Циган, В. Кузик і Б. Турченюк. Під час балю активно допомагали інж. Нестор і Оксана Смолинці і Юлія Пошивак. Всім їм належиться признання за переведення дуже успішного балю в цьому році.

Дебютантки балю інженерів (ескорти в дужках). Зліва: Адріяна Біда (Петро Горбачевський), Наталя Циган (Дмитро Кіпа), Дора Шотурма (Юрій Літинський), інж. Методій Борецький — голова філядельфійського Відділу ТУІА, Марія Маковяк, Ярослава Галавай, д-р Володимир Карпинич — аранжер, Елисавета Скинер (Ґеньо Марків), Меланія Коломієць (Андрій Циган), Мая Попель (Роман Бавер) і Аріядна Бошко (Маркіян Федорів).

У світлу пам'ять М. Кавки-„Мамая"

Є люди, яких рідкісна особистість і характер залишають глибоке враження та тривалий слід у душі і серці, навіть якщо життєві стежки схрещувалися з ними лише „побіжно".

19-го лютого 1996 року, на 83-му році життя, перестало битися струджене і зболене серце Миколи Кавки-„Мамая", відомого громадського і пластового діяча, доброї, совісної, працьовитої і талановитої, а при тому дуже скромної людини. Про його життя, діяльність і заслуги можна написати цілі томи. Моє ж знайомство — побіжне, яке, одначе, залишило ясний спогад теплої, небуденної і щирої приязни.

Св. п. Миколу Кавку-„Мамая" пригадую ще з реґенсбурзького табору, хоч у той час безпосередніх особистих зв'язків з ним не мала. Та в пам'яті закарбувалась його життєрадісна постать з досить поетичною розвіяною чуприною. У своїй уяві ніби й досі бачу, як він завжди кудись „біжить". У холоднішу погоду розвівалися крилами і поли його довгого плаща. Знаю, що кожного ранку, задовго до робочого дня, біг на Службу Божу до церкви св. Віта, де наші священики щоденно відправляли ранні читані Богослуження. Сливе чи не кожного дня приступав до Св. Причастя...

Працював М. Кавка в таборовій Управі, був активним і відданим пластуном, а помагав і уділявся, мабуть, усім і всюди. Мав непересічний талант до мистецтва та поетичного й гумористичного слова. Більшість пластових інсценізацій були його укладу й художнього оформлення.

Після виїзду з табору на довгі роки згубила його з очей. Щойно в 1980 році, у час підготови до 3-го З'їзду Реґенсбурзької гімназії наші стежки зійшлися знову. Точно вже не пам'ятаю, як ми „віднайшлися", але вже перша поштівка від М. Кавки зробила на мене сильне зворушливе й хвилююче враження. На кольоровій листівці реґенсбурзького видання дуже характеристичним почерком кілька речень, але скільки в них змісту й тепла та якоїсь особливої душевности! Наше листування скоро набрало сили, а на з'їзді ми зустрілись, як давні близькі друзі. Потім — співпраця у Комітеті колишніх мешканців оселі Реґенсбурґ, у якому М. Кавка був незмінним і ретельним фінансовим референтом. Підготовляв і брав участь у переведенні всіх трьох загальних з'їздів реґенсбуржців. З найбільшою пунктуальністю вів евіденцію всіх фінансових і ділових справ, майстерно оформлював усі комітетові запрошення та різні друки. Багато часу, труду й серця вложив у справу видання книги „Реґенсбурґ", до якої виконав мистецьку обкладинку; збирав фонди, брав участь у всіх ділових перетрактаціях, полагодженні конфліктів та розповсюдженні книги.

Зустрічались ми лише на з'їздах і декілька разів на нарадах, але тримали постійний зв'язок листами й телефоном. На з'їзд 1995 року М. Кавка прибути вже не зміг, приїхала тільки його дружина, і через неї ми старалися виявити йому наше признання і пошану.

До кінця життя усім і всіми цікавився, турбувався подіями в Україні, любив поділитися думками і пожартувати, хоч в останніх чи передостанніх днях уже відчувалося, скільки зусилля і напруження коштувала його розмова. І незадовго Миколи не стало між нами...

Та він увесь не вмер! Не міг умерти, бо ж скі-льки плодів його праці залишилося, і скільки гарних споминів живуть ще з нами! Нехай ця згадка буде скромною квіткою на його ще свіжу могилу...

Людмила Почтар

Підготовляють...

(Закінчення зі стор. 1)

резня, відбудеться одноденна конференція для учителів на тему мистецтва Візантії. На ній будуть доповіді, покази мистецтва, музична програма і буде можливість точно оглянути виставку „Велич Візантії" з її усіми скарбами, позиченими із 20 країн.

Реєстрація на цей семінар, що триватиме від 9-ої ранку до 5-ої по полудні, коштує 60 дол і включає сніданок, полуденок, оглядини виставки при помочі акустичного апарату-провідника, пакет матеріялів для вжитку в школах і пояснення як продискутувати з учнями питання візантійської цивілізації. Серед матеріялів будуть також численні ілюстрації із виставки.

На цю конференцію треба завчасу зареєструватися, телефонуючи на число (212)570-3985.

У СОРОКОВИЙ БОЛЮЧИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
моєї ніколи незабутньої СЕСТРИ

бл. п.

ВАСИЛИНИ ЗЕРКАЛЬ

буде відслужена ПАНАХИДА в четвер 20-го лютого 1997 р. о год. 2-ій по пол.

в церкві-пам'ятнику св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Того ж самого дня будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в Братіславі, Будапешті і у Відні.

Про молитви за душу покійної просить

сестра ОКСАНА

Ділимося сумною вісткою, що у понеділок 10-го лютого 1997 р. відійшла у вічність

бл. п.

АНДЖЕЛА ҐУСУЛ
з дому СУХОВЕРСЬКА

нар. 20-го липня 1907 р. у Великому Кучуреві, Україна.

Вічна їй пам'ять!

Про інформації відносно похорону проситься телефонувати до Doru Vaduveson на тел. (212) 233-7834

Українські студенти...

(Закінчення зі стор. 1)

дентам буде надано можливість пройти чотиритижневу практику за фахом. Переможців буде визначено шляхом відкритого конкурсу. Визначальними критеріями відбору є академічна успішність, здатність бути лідером, добрі усні і письмові навики, володіння англійською мовою.

Починаючи від 1993 року, стипендії в рамках програми "Акт на підтримку свободи" отримали понад 800 українських студентів.

Поновлення...

(Закінчення зі стор. 2)

пель у ЗСА заборонено! Чому? Бо побоюються, що вирощувачі конопель для одержання маріхуани садитимуть цей рід поруч другого, а тоді не легко прийдеться їх відрізнити. Недавно виникла особливо цікава ситуація щодо маріхуани. Як подали засоби масової інформації, теперішня Адміністрація Президента ЗСА Билла Клінтона порушуватиме судову справу проти лікарів у стейтах Арізона і Каліфорнія, які приписуватимуть маріхуану для медичних цілей. І адміністрація це робитиме незалежно від того, що виборці тих стейтів визнали законною ініціятиву лікарів.

Чи прийде до суцільного поновлення індустрійних конопель в ЗСА? Побачимо, а покищо країни, де їх вирощують, мають прекрасну нагоду і можливість своїм експортом до ЗСА підсилювати власну економіку американськими долярами.

Служіння...

(Закінчення зі стор. 2)

колишнього, давнього з модерним моттом наших часів, її твори зрозумілі й доступні глядачеві. Здається, вона не має втоми, все її життя — це постійний рух вперед, це море енергії, сконцентроване на пошуки нового, неповторного — як в мистецтві, так і в усіх інших ділянках її громадського життя.

Вона є активним членом декількох американських мистецьких організацій, куратором багатьох виставок й її ім'я знаходимо в багатьох мистецьких довідниках. Але крім мистецького таланту, Олександра Кочман має неабиякі організаційно-адміністративні здібності. Вона — довголітній директор і учителька української культури, мистецтва й історії України Школи Українознавства при катедральному соборі св. Володимира; зацікавлена установами української культури в Україні, піклується теж і дітьми-сиротами в Україні.

Виставка в Українському Інституті Модерного Мистецтва має великий успіх, приносить задоволення й естетичну насолоду глядачеві й особливо тим, хто бажає придбати надзвичайно цікаві, оригінальні твори. Користуючись нагодою напередодні дня народження О. Кочман, велика й щира їй подяка за невтомну працю й якнайкращі побажання у творчих успіхах та доброго здоров'я на довгі літа.

Відзначили січневі дати в Чикаго

Від часу проголошення української самостійности 24-го серпня 1991 року гідність всеукраїнського національного свята перенеслася на цей найновіший чин волевиявлення українського народу, та й ще тому, що цей найновіший акт увів Україну у коло вільних держав світу, в якому її сприйняли як собі рівного партнера.

Та в той сам час, однак, ми ми не можемо забувати світлих дат нашого минулого — дат 22-го січня 1918 та 1919 років, бо вони були неначе тим началом, з якого, після століть поневолення, почався процес українського державного будівництва і який девіз саме до акту 24-го серпня 1991 року.

В цьому розмислі, вже від кількох років, українська громада в Чикаго заходами УККА збирається річно в ці пам'ятні дні (колись збиралися в ці дні, бо їх вважали як першочергове українське національне свято), щоб замислитися над світлими і заразом нещасливими подіями того часу та щоб на досвіді минулого краще підходити до розв'язування проблем майбутнього.

Відзначення січневих дат в Чикаго цього року відбулося в неділю 26-го січня, в залі Культурного Осередку парафії свв. Володимира і Ольги. Майже 370 осіб прибуло на святкування і засіло до столів, на яких була скромна перекуска, приготуванням якої займалися жінки ОЧСУ. Свято відкрив голова Іллинойського Відділу УККА інж. Орест Бараник, а до ведення програмою він попросив Іванну Ґерчинську. Як господиня свята І. Ґерчинська привітала на святі присутніх, коротко пригадавши світлі моменти січневих дат. Відтак вона попросила о. Кротця з парафії свв. Володимира і Ольги провести молитву, який, зважаючи на недавний різдвяний час, заінтонував колядку, щоб дати всім змогу злучитися в молитві співом. Представлений всім і запрошений до слова генеральний консул в Чикаго достойний Віктор Кірик привітав присутніх від українського Уряду і відзначив, що в столиці України в Києві також були відзначені січневі дати.

Головне слово на святі виголосив голова Головної Управи УККА д-р Аскольд Лозинський, якого представила присутнім господиня свята. Слово д-ра Лозинського було по суті бадьоре, а заразом у ньому були чітко наголошені деякі паралельні подібності історичних подій минулого із сучасністю.

Під час січневих святкувань в Чикаго ввійшло в традицію відзначувати грамотами заслуги громадян за корисний вклад праці в громадському житті. Цього року грамоти одержала д-р Віра Боднарук — голова Товариства Української Мови ім. Шевченка в Чикаго, яке вже кілька років займається висилкою українських книжок в Україну. Подібною нагородою заслуги був наділений Петро Баран за його довгі роки праці в організованому житті на різних відтинках зайняття. Вручення нагород для нагороджених перевели д-р Харкевич та інж. Бараник.

Окрему нагороду від Головної Управи УККА одержав цього року інж. Лев Боднар, як довголітній член Управи УККА, активний працівник на відтинку раніше Визвольного, а тепер Державницького Фронту, а останньо кілька років керівник і диктор радіопрограми „Українська Вечірня Трибуна".

Також була приділена окрема увага на святі Бюрові УККА у Вашінгтоні, яке є неначе українське лобі. Мабуть, усім є очевидним, що утримання такого Бюра у Вашінгтоні пов'язане з великими фінансовими видатками. 20 років тому було заініційовано в Чикаго збірку допомогу на працю Бюра. Є в Чикаго жертводавці, які від довшого часу, а деякі від початків, жертвували на Бюро більші суми грошей. Такими меценатами є і вони були вимінені на святі, а це Микола Сенчишак, д-р Юліян Куляс, Володимир Братків, інж. Іван Деркач, інж. Нестор Попович та інж. Орест Бараник. Для дальшої підтримки праці Бюра д-р Куляс, як президент щадничого банку „Певність", заявив на святі, що банк „Певність" і цього року виділив на підтримку Бюра суму 5,000 дол. Подібну пожертву від Української Федеральної Кооперативної Каси „Самопоміч" зложив її президент Богдан Ватраль.

На закінчення святкувань відбулася коротка мистецька програма. Присутні з великою приємністю і насолодою сприйняли виступ „соловейка Львівської опери", як була представлена солістка Леся Грабовська, яка при фортепіяновому супроводі мгр Наді Савин-Вірхнянської виконала сім пісень: „Спи, дитинко моя", муз. Людкевича. „Соловейко", муз. Заремби, „Дощик". муз. Лисенка, „Шовкова косиця", муз. Кос-Анатольського, „Як давно", муз. Китастого, „Як поїхав мій миленький до млина", народня пісня в обр. Колодуба та „Вальс-Фуліст" з опери Ромію і Жуліст Ґуно. Після виступу солістки багато присутніх висловлювало, що ще такого гарного і ніжного голосу в Чикаго вже давно не чули.

Святкування січневих дат закінчено відспіванням національного гимну.

Лука Костелина

РЕСПУБЛІКАНСЬКІ ЧЛЕНИ ПАЛАТИ Репрезентантів не надто поблажливо відносяться тепер до тих своїх колег, які публічно заявляли, що не голосуватимуть за вибором Нюта Ґінґріча на спікера Палати Репрезентантів у цій новій каденції Конгресу, з уваги на дану йому нагану за неетичні фінансові ходи. Все ж таки республіканські конгресмени на Капітолю з відчутим бойкотуванням, згідно з його твердженням, ставляться зокрема до Майкла Форбса, республіканського конгресмена з Лонг Айленду, який був тим першим, що публічно заявив про своє рішення не голосувани за Н. Ґінґріча. Інших п'ять, котрі також голосували проти, чи тих п'ять, котрі стрималися на цю тему не хочуть дискутувати.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ ЗСА стверджують, що після успішного панування в ділянках корупції, хабарництва і шахрованих газардних ігор у Ню Йорку та Ню Джерзі та років переслідувань, ув'язнень і постійних нагінок, організоване злочинство змінило напрямок своїх зацікавлень. Тепер керівники „фамілій" організованого злочинства згаданих околиць переносять свої зацікавлення на більш престижеві ділянки — лікарського забезпечення, телефонічних кредитових карток і невеликих івестиційних фірм цінними паперами у серці світового бізнесу — нюйоркській Волл стріт.

У ПОНЕДІЛОК, 10-ГО ЛЮТОГО, на заставі Ерез між Ізраїлем і смугою Ґази відбулася зустріч прем'єр-міністра Беньяміна Нетаняґу та провідника палестинської влади Ясіра Арафата, котру обидва лідери назвали „конструктивною". Зустріч була одним із засобів продовження заходів до замирення, де вирішено розпочати наступної неділі, 16-го лютого, переговори у справі поодиноких точок згаданого процесу замирення.

У СУБОТУ, 9-ГО ЛЮТОГО, в Берліні п'ятеро дітей, двоє з них поважно, були поранені вибухом знайденої ручної гранати з часів Другої світової війни. Речник місцевої бригади пожежників Маттіяс Валіґора пові-домив репортерів засобів масової інформації, що це був просто нещасний випадок. Він сказав, що троє дітей потерпіли від поранень відламками розірваної гранати, а про інших двоє не подав жодних відомостей.

Ділимося з приятелями і знайомими сумною вісткою, що 9-го січня 1997 р. по короткій недузі відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДО

бл. п.

МИХАЙЛО МІЩУК

нар. 5-го листопада 1923 р. в с. Уріш, Дрогобицький пов.

ПОХОРОНЕНО покійного з української католицької церкви Пресвятої Трійці на церковний цвинтар Trinity Acres,

Залишені у глибокому смутку:
дружина — ГАЛИНА
син — БОГДАН з дружиною НІКІ
дочка — НАДІЯ з мужем МИХАЙЛОМ
внуки — ШАВН, БРАЄН, НИКОЛАЙ, ДАНЯ і МАРІЯ

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ТРАГІЧНОЇ ЗАГИБЕЛІ
нашого дорогого і незабутнього СИНА і БРАТА

бл. п.

ЮРІЯ КРАВЦЯ

в неділю, 23-го лютого 1997 р.
будуть відслужені поминальні Богослужби

— о год. 10:30 ранку в церкві св. Володимира при 162 Вест, 82-га вулиця в Ню Йорку;
— о год. 1:30 по пол. того ж дня на українському православному цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Про молитви за спокій душі покійного просять
МАТИ, БАТЬКО, БРАТИ: ВІКТОР і АНДРІЙ

Хто допоможе нашим прихильникам?

Релігія — це основа життя людини. А віра й богопочитання на такому самому рівні, на якому стоїть знання людини з інших, світських наук. Тому людина потребує дуже численних інформацій, щоб вірити свідомо й переконано. Інакше чиста, дитяча віра дуже скоро заникає у крутежі ворожих поглядів та їх насильної пропаґанди, коли людина підростає.

Для непомильного розуміння найбільшого чуда, постійної приявности Бога в житті людини потрібні відповідна катехизація і вишколення. Зародки його криються в дитинстві та в привітній, затишній атмосфері родини. Традиції наших родин — повні світлих і тужливих спогадів про спільні релігійні переживання: свята, обряди, предків, що були вірні своїй вірі. Такі передання варто зберігати в родинах, як найбільший скарб, але їх не досить, щоб озброїти молоду людину проти всіх засідок сьогоднішнього життя. Власне родина повинна дати дитині якнайбільше релігійного знання, пізнання, правильних інформацій про те, що в житті основне. Багато батьки знають самі: воно вросло у духовість поколінь. Але багато чого й не знають, чи не зуміли б належно пояснити.

Отже, треба батькам допомоги — очевидно в формі доброї книжки-підручника, своєрідної енциклопедії, до якої можна б кожночасно заглянути за поясненням чи порадою.

В Торонто діє група молодих українських християн-ентузіястів, які вирішили дати в руки українським батькам саме такий підставовий посібник християнства. Є в цій групі молоді й старші священики, є люди науки, досвідчені вчителі та батьки з досвідом у підході до дітей. Є й досвідчені в громадській праці трудівники, які бажають допомогти своїм організаційним та технічним досвідом. Очолює цю групу професійний педагог, мати родини, пластунка й ентузіястка християнського виховання Богдана Федина. Духовні поради і напрямні надають отці: о. Дам'ян Велещук, ЧСВВ, який рівнож очолює друкарню Отців Василіян, і молоді отці Богдан Чолій і Петро Бабей.

Мета цих Прихильників Українського Християнського Віровиховання, як вони себе називають, видати 20-томову біблійно-літургічну серію книжечок під влучною назвою „Христос посеред нас". Праця ця дістала схвалення та благословення українських католицьких владик. Серія охоплюватиме для зрозуміння молоді версії Старого й Нового Завіту, з широким поясненнями; дані про найвизначніші постаті християнського Сходу, а зокрема про святих і мучеників Української Церкви; пояснення Святих Тайн та наших богослужб і обрядів, і навчання про Пресв. Богородицю, нашу Матір та Опікунку в небі.

Згідно свого призначення, як книга родини, серія мусить бути по-мистецьки й барвисто ілюстрована, щоб захопити молоду людину до високих ідеалів християнства. Для батьків і молоді, які вже володіють рідною мовою, передбачене рівночасно таке саме англомовне видання.

Поодинокі автори вже доволі далеко поступили в опрацюванні своїх матеріялів. Тепер пора віднайти талановитого мистецького оформлювача для серії, з добрим знанням релігійного, особливо східнього обряду мистецтва, з глибоким бажанням передати віровиховну серію, якої мистецтво би саме промовило до душі молодої людини і всіх членів родини. Потрібно особи працьовитої, здібної, відповідальної, з досвідом в мистецтві та оформленні книжок, щоб співпрацювати з комітетом прихильників для завершення надзвичайно важливого проєкту.

Та тут, як і всюди, доводиться зустрінути і проблему коштів. Професійні перекладацькі, редакційні та ілюстраторські праці — коштують. Не менше — друк та оформлення книжок, а тим більше повнобарвне. Без цього не обійдеться. Але ж хіба кожному відомо, який сьогодні голод на релігійну літературу в духово зруйнованих державах Заходу й на рідній Україні. Читаємо в листах, як приймають Тайну Хрищення разом батьки й діти; відкіля ж цим батькам знати, як навчати дітей, коли вони самі — неофіти?

Щоб лиш відкрилися для цієї боговгодної справи серця; це ж бо діло місійне й апостольське! Допоможіть своїм талановитом вкладом чи пожертвою, яку просимо вислати на адресу: The Committee for Ukrainian Christian Education, The Mutual Group Centre Postal Outlet, Box 90017; 3300 Bloor St. West, Toronto, Ontario M8X 1W0 Canada.

Віримо, що якнайкращі кола нашого українсько-християнського громадянства відгукнуться і тут. Щоб Христос справді ввійшов з цією настільною книгою в наші родини та благословив їх.

Леся Храплива-Щур

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 23-го ЛЮТОГО 1997 р.

Рочестер, Н.Й. Річні загальні збори 367-го Відд. УНС Т-ва „Запорозька Січ", відбудуться о год. 1:30 по пол. в шкільній їдальні св. Йосафата, 940 Рідж Ровд Іст. Проситься членів численно прибути і вирівняти залеглі вкладки. На порядку нарад: звіти Управи та вибір нової Управи на 1997 рік. Після зборів товариська зустріч. Христина Дзюба — секретар.

СУБОТА, 1-го БЕРЕЗНЯ 1997 р.

Гемпстед, Н.Й. Річні збори 327-го Відд. Т-ва „Запорозька Січ" відбудуться о год. 2-ій по пол. в залі української католицької церкви св. Володимира при Front Str. Hemp-stead. На порядку: звіти з минулого року, вибір нової Управи і плян праці на новий 1997 рік. Проситься всіх членів прибути. Управа.